

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35401
Nom	Literatura catalana contemporània
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1001 - Grau Filologia Catalana	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1001 - Grau Filologia Catalana	9 - Història de la literatura catalana contemporània	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
ROCA RICART, RAFAEL	140 - Filologia Catalana
ROSELLO IVARS, RAMON J.	140 - Filologia Catalana

RESUM

Assignatura de caràcter introductori, inclosa en el mòdul de «Formació avançada en llengua catalana i en la seua cultura literària» del grau en Filologia Catalana, pertany a la matèria «Història de la literatura catalana contemporània». Aquesta assignatura organitza els continguts de la matèria (la literatura catalana contemporània) en forma de panoràmica històrica i estètica de caràcter general i serveix com a introducció a la resta de les assignatures de la matèria, les quals aprofundiran els continguts des de l'enfocament dels diferents gèneres literaris.

Els objectius bàsics de l'assignatura són:

- Posar de manifest la dimensió històrica i estètica de la literatura.
- Iniciar els estudiants en la pràctica oral i escrita del comentari de textos literaris.
- Relacionar la literatura catalana contemporània amb altres literatures i cultures de l'entorn occidental.
- Desenvolupar les estratègies bàsiques dels estudiants per a enfrontar-se al maneig de la bibliografia i a l'anàlisi de textos literaris de manera autònoma

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Un domini suficient de la normativa de la llengua catalana

COMPETÈNCIES

1001 - Grau Filologia Catalana

- Coneixer la literatura i cultura en llengua catalana, dels seus diferents períodes i dels seus gèneres literaris.
- Coneixer els mètodes i de les tècniques d'anàlisi de textos literaris en llengua catalana i la seua aplicació a l'àmbit acadèmic i a la crítica literària.
- Ser capaç de analitzar textos literaris en llengua catalana en relació amb altres literatures.
- Ser capaç de localitzar, manejar i sintetitzar informació bibliogràfica en l'àrea de la filologia catalana.
- Coneixer el context cultural i històric necessari per interpretar els textos literaris en llengua catalana en les distintes èpoques.
- Que els estudiants tinguin la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Treballar i aprendre de manera autònoma i de planificar i gestionar el temps de treball.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Al final d'aquesta assignatura s'espera que l'estudiant siga capaç de:

- Redactar correctament comentaris sobre temes i textos de literatura catalana contemporània.
 - Descriure correctament aspectes fonamentals de la història de la literatura catalana contemporània, dels seus diferents períodes i dels seus gèneres literaris.
 - Analitzar textos literaris amb els mètodes i les tècniques d'anàlisi adequats.
 - Comprendre i resumir correctament el contingut d'estudis o monografies.
- Relacionar les obres literàries amb els materials bibliogràfics corresponents i argumentar adequadament les relacions que s'hi estableixen.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La literatura catalana del segle XIX

- 1.1. Romanticisme i Renaixença
- 1.2. Realisme i Naturalisme. Narcís Oller.
- 1.3. Jacint Verdaguer

2. La literatura catalana des del tombant de segle fins al 1939

- 2.1. El Modernisme i els corrents estètics del tombant de segle. Joan Maragall i Víctor Català.
- 2.2. El Noucentisme. Eugeni d'Ors i Josep Carner.
- 2.3. Corrents i tendències d'Avantguarda. Joan Salvat-Papasseit.
- 2.4. La literatura de preguerra i de guerra. Carles Riba i Josep Pla.

3. La literatura catalana de postguerra

- 3.1. Repressió, exili i procés de recuperació d'infraestructures culturals.
- 3.2. Corrents estètics del període de postguerra. Salvador Espriu, Vicent Andrés Estellés i Pere Calders.
- 3.3. El compromís realista. Josep Maria Espinàs.
- 3.4. Mercè Rodoreda
- 3.5. Joan Fuster.

4. La literatura catalana actual

- 4.1. Creixement i consolidació del circuit literari
- 4.2. La renovació literària: entre les poètiques de ruptura i la postmodernitat.
- 4.3. Quim Monzó.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Elaboració de treballs individuals	20,00	0
Estudi i treball autònom	15,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	18,00	0
Preparació de classes de teoria	12,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	12,00	0
Resolució de casos pràctics	3,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Els continguts de l'assignatura es treballaran mitjançant les exposicions de la professora i el debat i les aportacions de tot el grup a l'aula, la preparació i realització de les pràctiques i l'examen i el treball individual de l'estudiant amb la bibliografia i les lectures obligatòries. L'estudiant haurà de participar de forma activa en el desenvolupament de l'aprenentatge.

Classes teòriques:

En les classes teòriques es treballaran els continguts de l'assignatura mitjançant l'exposició i el debat. Per al seguiment d'aquestes classes, la professora posarà a disposició dels estudiants un dossier de treball i donarà les indicacions oportunes.

Classes pràctiques:

En les classes pràctiques es treballarà l'anàlisi i comentari de textos literaris, tant de forma oral com escrita. Els estudiants assistiran a l'horari de pràctiques del grup en què estiguen matriculats.

Les activitats pràctiques seran:

- realització d'un comentari de lectura escrit sobre una de les lectures obligatòries (Verdaguer, Rodoreda, Fuster, Monzó) a partir de les normes i recomanacions establertes a classe i d'una bibliografia concreta, ajustat a un tema d'anàlisi i/o a un fragment predeterminat. L'extensió, enfocament i característiques d'aquest comentari seran fixats en les classes pràctiques.

- b) Realització d'exercicis pràctics sobre diferents aspectes del comentari de textos literaris (mètrica, paratextos, estructura i recursos expressius, tractament de les fonts bibliogràfiques i documentals, normes de citació, etc.) i participació en la tertúlia literària sobre les lectures obligatòries a Twitter
- c) Resum i comentari dels principals treballs de la bibliografia de referència.

En les sessions de pràctica la professora orientarà sobre els principis i la metodologia d'anàlisi dels textos literaris i sobre la preparació i realització dels comentaris escrits.

En el comentaris orals fets a classe es treballarà el domini del registre estàndard, els mecanismes de la comunicació (verbal i no verbal), la capacitat per a ajustar l'exposició d'un tema a un temps concret, d'estructurar-la i organitzar-la i de fer-se entendre amb un discurs explicatiu. En el comentari escrit es treballarà la correcció i l'adequació lingüística, les normes acadèmiques de presentació de textos i de tractament de les fonts d'informació, la capacitat d'estructurar i articular l'exposició i d'ajustar-se al tema proposat. En els comentaris serà imprescindible consultar, sintetitzar i reproduir amb esperit crític i de forma operativa la bibliografia de referència.

La professora també informarà en les sessions de pràctica sobre la preparació de l'examen escrit final, sobre els criteris d'avaluació i sobre el calendari per a la realització dels exercicis pràctics.

Altres activitats

Al llarg del període de classes es podran realitzar activitats complementàries relacionades amb el temari o els objectius formatius de l'assignatura, les quals seran fixades d'acord amb l'oferta concreta de la programació acadèmica i cultural del Departament, de la Facultat i de la Universitat o d'altres institucions o entitats. En el marc del cicle *Les autores i els autors a les aules*, es podrà organitzar sessions amb ponents invitats. A l'inici del període docent de l'assignatura, s'informarà de les possibles activitats complementàries que s'organitzaran i de la incidència que puguin tenir en la docència i l'avaluació.

Els professors i els estudiants faran servir l'Aula Virtual i el correu electrònic com a mitjà per comunicar canvis, informacions puntuals, etc. No obstant això, es recomana l'assistència a les tutories presencials per tractar qüestions o dubtes de caràcter individual o específic, sobretot per a preparar els comentaris de lectura.

En el marc del cicle *Les autores i els autors a les aules*, es podrà organitzar sessions amb ponents invitats. A l'inici del període docent de l'assignatura, s'informarà de les possibles activitats complementàries que s'organitzaran i de la incidència que puguin tenir en la docència i l'avaluació.

L'honestedat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques i per a la justa avaluació del treball de l'alumnat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. La mera substitució en un text font d'elements de cohesió textual, com ara connectors, o el recurs a la sinonímia no eviten que el resultat constituïska un plagí. No s'admetran treballs en els quals es faci ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres).

AVALUACIÓ

Criteris d'avaluació

L'avaluació de l'aprenentatge de l'estudiant es durà a terme a partir de dos elements:

a) Un examen final escrit que avaluarà els coneixements teòrics i pràctics, així com l'adquisició de les competències generals i específiques. Aquesta part constituirà el 70% de la nota. Aquest examen consta de dues preguntes:

-una primera pregunta de caràcter concret sobre algun dels continguts bàsics de l'assignatura (conceptes essencials, visions panoràmiques d'un gènere en un període determinat, perioditzacions, etc.) que l'estudiant haurà de respondre de forma concisa i sense consultar cap mena de material.

-una segona pregunta que consistirà a desenvolupar un tema del programa a partir de la bibliografia d'estudi, de les lectures i del treball realitzat en les classes teòricopràctiques. En aquesta pregunta, l'estudiant podrà consultar la bibliografia i els altres materials de treball de l'assignatura.

En l'examen cal demostrar un bon coneixement del registre formal i de la normativa gramatical. Si la prova escrita final conté més de deu errades de normativa, la prova no es considerarà superada, independentment de la nota del contingut.

b) El comentari de text escrit realitzat durant el desenvolupament de l'assignatura i la participació en la tertúlia literària a Twitter. Aquesta part constituirà el 30% de la nota final de l'assignatura (27% el comentari escrit i 3% la participació en la tertúlia a Twitter). El comentari és recuperable en la segona convocatòria (en les dates de lliurament fixades per la professora o el professor). La participació en la tertúlia literària a Twitter no és recuperable en la segona convocatòria perquè es realitza col·lectivament durant el període de treball de les lectures.

En l'avaluació del comentari es valorarà el respecte dels terminis de realització i lliurament, l'adequació a les normes de presentació i característiques fixades i la participació en el conjunt de les sessions de pràctica del curs.

Per aprovar l'assignatura és necessari obtenir una puntuació mínima de 5 amb la suma de les notes de l'examen i del comentari.

Resum de l'avaluació:

Proves de l'avaluació	% sobre final
a) Activitats pràctiques: - Comentari escrit (27%) - Tertúlia Twitter (3%)	30%
b) Examen escrit: 1. Primera pregunta (20%) 2. Segona pregunta (50%)	70%

REFERÈNCIES

Bàsiques

- F. Carbó-V. Simbor: Literatura catalana del siglo XX, Síntesis, Madrid, 2005.
 - : La recuperació literària en la postguerra valenciana (1939-1972), IIFV-PAM, Barcelona, 1993.
 - : Literatura actual al País Valencià (1973-1992), IIFV-PAM, Barcelona, 1993.
- V. Simbor: Els fonaments de la literatura contemporània al País Valencià (1900-1939), IIFV-PAM, 1988.
- P. Rosselló Bover: Els moviments literaris a les Balears (1840-1990), Documenta Balear, Palma, 1997.
- J. Fuster: Literatura catalana contemporània, Curial, Barcelona, 1972.
- J. Molas (ed): Història de la literatura catalana, vols. 7, 8, 9, 10 i 11, Ariel, Barcelona, 1986-1988.

Lectures obligatòries

Jacint Verdaguer, Canigó

Mercè Rodoreda, Mirall trencat

Joan Fuster, Consells, proverbis i insolències

Quim Monzó, Guadalajara

Complementàries

- V. Simbor: La Renaixença i la normalització literària, dins F. Carbó-R. Rosselló-J.L. Sirera (eds.): Escalante i el segle XIX, IIFV-PAM, Barcelona, 1997, p. 347-373.
- R. Roca: Noves perspectives de la Renaixença valenciana, dins Anuari Verdaguer, 15 (2007), p. 411-433.
- R. Torrents: Verdaguer. Estudis i aproximacions, Eumo, Vic, 1995.
- J. Castellanos: El Modernisme. Selecció de textos, Empúries, Barcelona, 1988.
- DDAA: El Noucentisme. Un projecte de modernitat, Enciclopèdia Catalana- Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1994.
- J. Molas (ed): La literatura catalana d'avantguarda 1916-1938, Antoni Bosch editor, Barcelona, 1983.
- M. Campillo: La plaça del Diamant. El substrat històric duna narració de vida, dins Els Marges, 70, setembre 2002, p. 5-23.
- M. Campillo-M. Gustà: Mirall trencat, de Mercè Rodoreda, Empúries, Barcelona, 1985.
- C. Gregori: Anotacions al marge. Els aforismes de Joan Fuster, PUV, València, 2010.
- J. Iborra: Fuster i Montaigne, dins V. Simbor (ed): Joan Fuster: relacions personals, relacions literàries, PUV, València, 2006, p. 127-144.
- C. Gregori: Revisitar la tradició, rebentar els tòpics: el joc paròdic monzonià, dins F. Carbó et al.: El bricolatge literari. De la paròdia al pastitx en la literatura catalana contemporània, PAM, Barcelona, 2008, p. 59-91.
- J. Gàlvez: Guadalajara: lecture de quatre contes, dins Revue d'Études Catalanes, 1, 1998, p. 107-151.
- M. Ollé : Quim Monzó, AELC, Barcelona, 2008, p. 31-50.